

บทที่ 3

สภาพการเมืองการปกครองและข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 ในเขตจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

ก. จังหวัดนนทบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนนทบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร 20 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 622.303 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 388,939 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	กรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	กรุงเทพมหานครและจังหวัดปทุมธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดนครปฐม

สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดนนทบุรีมีแม่น้ำเจ้าพระยาแบ่งพื้นที่ของจังหวัดออกเป็นสองส่วน คือ ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีคูคลองทั้งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่เกิดจากการขุดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากเชื่อมโยงติดต่อกัน โดยทั่วไปพื้นที่ส่วนที่ห่างจากแม่น้ำและลำคลองก็จะเป็นสวนและไร่นาซึ่งมักจะมีน้ำท่วมเสมอ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดในบางอำเภอซึ่งเคยเป็นสวนผลไม้ต่าง ๆ และมีเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงเป็นโครงการจัดสรรสำหรับที่อยู่อาศัย และบางส่วนก็เป็นที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางกรวย และอำเภอบางใหญ่

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดนนทบุรีมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน เนื่องจากลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีความแตกต่างของระดับพื้นดินเพียงเล็กน้อย สภาพภูมิอากาศจึงมีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดพื้นที่ อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยอยู่ในช่วงเดือนเมษายนเท่ากับ 35.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ในช่วงเดือนมกราคม เท่ากับ 20.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 27.9 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนตลอดปี 1,244.2 มิลลิเมตร เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกมากที่สุด คือ 266.9 มิลลิเมตร และ 19.5 วัน ตามลำดับ ส่วนเดือนมกราคมมีปริมาณน้ำฝน และจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุด คือ 9.0 มิลลิเมตร และ 1.1 วัน ตามลำดับ

เขตการปกครอง

จังหวัดนนทบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 52 ตำบล 420 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนพื้นที่ ตำบล หมู่บ้าน แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
เมือง	77.018	10	77
ปากเกร็ด	89.023	12	85
บางบัวทอง	116.439	8	73
บางกรวย	57.40	9	60
บางใหญ่	96.398	6	65
ไทรน้อย	186.017	7	60
รวม	622.303	52	420

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด (ข้อมูล ปี 2541)

การปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดนนทบุรีมีการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ 4 รูปแบบ คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
2. เทศบาล จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลเมืองปากเกร็ด เทศบาลตำบลบางกรวย และเทศบาลตำบลบางศรีเมือง
3. สุขาภิบาล จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ สุขาภิบาลปลายบาง สุขาภิบาลบางม่วง สุขาภิบาลบางใหญ่ และสุขาภิบาลราษฎร์นิยม
4. องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 37 แห่ง

จำนวนประชากร

ประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 มีจำนวนทั้งสิ้น 800,741 คน แยกเป็นชาย 388,716 คน หญิง 412,025 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรชายและหญิง แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
เมือง	165,481	171,109	336,590
ปากเกร็ด	85,364	91,751	177,115
บางบัวทอง	53,974	59,233	113,207
บางกรวย	39,231	42,712	81,943
บางใหญ่	25,407	27,492	52,899
ไทยน้อย	19,259	19,728	38,987
รวม	388,716	412,025	800,741

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด (ข้อมูล ปี 2541)

การเลือกตั้ง

จังหวัดนนทบุรีมีการเลือกตั้ง 4 ประเภท คือ

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)
2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)
3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (สท.)
4. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ในส่วนของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 จังหวัดนนทบุรีแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 2 เขต ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 542,789 คน มาใช้สิทธิจำนวน 306,613 คน คิดเป็นร้อยละ 56.49 มีบัตรเสียร้อยละ 2.30 จำแนกตามรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	บัตรเสีย (ร้อยละ)
เมือง	235,564	121,802	51.71	1.77
บางกรวย	58,288	34,145	58.58	2.00
บางใหญ่	34,899	22,164	63.51	2.60
ปากเกร็ด	119,610	71,907	60.12	2.57
บางบัวทอง	69,599	40,005	57.48	3.01
ไทรน้อย	24,829	16,590	66.82	3.48
รวม	542,789	306,613	56.49	2.30

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

มีผู้สมัครจำนวน 38 คน แยกเป็นเขตหนึ่ง จำนวน 24 คน เขตสอง จำนวน 14 คน ปรากฏว่าได้รับเลือกจำนวน 5 คน จำแนกตามเขตเลือกตั้ง พรรคการเมือง และคะแนนที่ได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามพรรคที่สังกัดและคะแนนที่ได้

ลำดับที่	ชื่อผู้สมัคร	สังกัดพรรค	ได้คะแนน
เขตเลือกตั้งที่ 1			
1	นางพิมพ์า จันทรประสงค์	ความหวังใหม่	63,573
2	นายประกอบ สังขโต	ประชากรไทย	59,707
3	นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์	ประชากรไทย	59,443
เขตเลือกตั้งที่ 2			
1	นายฉลอง เรี่ยวแรง	ประชากรไทย	48,287
2	นายสุชาติ บรรดาศักดิ์	ประชากรไทย	42,632

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล

จังหวัดนนทบุรีมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น จำนวน 37 แห่ง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 จำนวน 16 แห่ง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2539 จำนวน 11 แห่ง จัดตั้งในปี พ.ศ. 2540 จำนวน 10 แห่ง จำแนกตามรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวน อบต.ที่จัดตั้งระหว่าง พ.ศ. 2538-2540 แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จัดตั้ง พ.ศ. 2538	จัดตั้ง พ.ศ. 2539	จัดตั้ง พ.ศ. 2540	รวม	หมายเหตุ
เมือง	3	-	1	4	อบต. เดิมพื้นที่
บางกรวย	-	2	4	6	
บางบัวทอง	4	3	-	7	
ไทรน้อย	6	-	1	7	
ปากเกร็ด	-	5	2	7	
บางใหญ่	3	1	2	6	
รวม	16	11	10	37	

ที่มา : ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรมการปกครอง พ.ศ. 2540

องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 อาจจำแนกตามรายละเอียดของการแบ่งชั้น จำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิกทั้งประเภทโดยตำแหน่งและโดยการเลือกตั้ง และรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนอบต.ที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2540 จำแนกเป็นจำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิก รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อบต.	ชั้น	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	จำนวน หมู่บ้าน	สมาชิกอบต.			รายได้ไม่รวมเงิน อุดหนุน (บาท)
						ตำแหน่ง	เลือกตั้ง	รวม	
เมือง	บางไผ่	5	4.4	8,526	5	7	10	17	1,070,390.00
ปากเกร็ด	อ้อมเกร็ด	5	3.447	1,502	6	7	12	19	563,956.00
	บางพลับ	5	7.586	2,582	5	6	10	16	926,929.00
ไทรน้อย	ท้าวพัฒนา	5	33.3	4,527	8	9	16	25	1,579,835.00
	บางสีทอง	5	5.8	6,420	5	6	10	16	1,932,333.00
บางกรวย	บางขุน	5	2.84	2,764	5	6	10	16	959,150.00
	มหาสวัสดิ์	5	2.73	2,423	3	8	6	14	861,631.00
	ปลายบาง	5	1.5	1,424	1	6	2	8	500,365.00
บางใหญ่	บางใหญ่	5	1570.4	4,110	6	7	10	17	1,339,674.00
	บางแม่นาง	5	23.037	36,973	15	16	30	46	2,419,823.00
รวม			1655.04	71,253	59	78	116	194	12,154,080.00

ที่มา : ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรมการปกครอง พ.ศ. 2540

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 19,271 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 9,845 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 0.07 บัตรเสีย จำนวน 248 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.52 มีผู้ได้รับเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 116 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.7 แสดงสถิติการเลือกตั้งสมาชิก อบต. แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อบต.	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ		มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน		บัตรเสีย		ผู้ได้รับเลือกตั้ง (คน)		
			จำนวน	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม
เมือง	บางไผ่	5,278	1,890	35.81	-	-	33	1.75	8	2	10
ปากเกร็ด	อ้อมเกร็ด	210	154	73.33	-	-	4	2.60	10	2	12
	บางพลับ	739	486	65.76	-	-	13	2.67	7	3	10
ไทรน้อย	ทิวพัฒนา	2,736	1,916	70.03	-	-	51	2.66	13	3	16
บางกรวย	บางสีทอง	1,935	896	46.30	-	-	18	2.01	8	2	10
	บางขนุน	1,391	630	45.29	-	-	19	3.02	10	-	10
	มหาสวัสดิ์	1,660	686	41.33	-	-	23	3.35	6	-	6
	ปลายบาง	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2*
บางใหญ่	บางใหญ่	885	657	74.24	-	-	22	3.35	8	2	10
	บางแม่นาง	4,437	1,297	57.04	7	0.03	65	2.57	27	3	30
รวม		19,271	9,845	51.09	7	0.03	248	2.52	99	17	116

* ได้รับเลือกตั้งโดยไม่มีกรรมการลงคะแนน

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

กล่าวโดยสรุป จังหวัดนนทบุรีมีลักษณะเป็นสังคมเมือง (urban) อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเพียง 20 กิโลเมตรเท่านั้น มีพื้นที่แคบแต่มีจำนวนประชากรมากอยู่กันหนาแน่น เศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบไปด้วยบ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรม จำนวนมาก สภาตำบลได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดและมีรายได้ทั้งปี ไม่รวมเงินอุดหนุน จำนวน 12,154,080.00 บาท การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างต่ำ โดยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 มีผู้ไปใช้สิทธิเพียงร้อยละ 56.49 และการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 มีผู้ไปใช้สิทธิเพียงร้อยละ 51.09 และพรรค

การเมืองที่มีบทบาทในพื้นที่มากคือพรรคประชากรไทย เพราะมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถึง 4 คน ที่เหลืออีก 1 คน สังกัดพรรคความหวังใหม่

ข. จังหวัดอุทัยธานี

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดอุทัยธานีตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ทั้งหมด 6,824.659 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,206,404 ไร่ เป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของภาคเหนือห่างจากกรุงเทพมหานคร 222 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี อำเภอโกรกพระ และอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์และอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอวัดสิงห์ และอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก อำเภอสังขละ และอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปจะเป็นป่าและภูเขา ลาดเทจากทิศตะวันตกต่ำลงมาทางทิศตะวันออก โดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ดอนพื้นที่ลักษณะเป็นลูกคลื่น ส่วนทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มทางการเกษตร

สภาพภูมิอากาศ

จัดอยู่ในประเภทฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical Savannal Climate) คือมีอากาศร้อนในฤดูร้อน และหน้าแล้งในฤดูหนาว จากสถิติอุณหภูมิในรอบปี พ.ศ. 2532-2537 พบว่าอุณหภูมิต่ำสุด คือ 13-16 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 38-42 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีจะอยู่ในช่วง 24-32 องศาเซลเซียส

เขตการปกครอง

จังหวัดอุทัยธานีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 69 ตำบล 574 หมู่บ้าน
ดังนี้

ตารางที่ 3.8 แสดงจำนวนพื้นที่ ตำบล หมู่บ้าน แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
เมือง	250.103	13	86
บ้านไร่	3,621.492	13	113
หนองฉาง	341.00	10	92
ทัพทัน	323.633	10	87
หนองขาหย่าง	347.776	9	53
สว่างอารมณ์	436.050	5	54
ลานสัก	1,080.445	6	61
ห้วยคต	424.160	3	26
รวม	6,824.659	69	574

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด (ข้อมูล ปี 2541)

การปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดอุทัยธานีมีการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ 4 รูปแบบ คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี
2. เทศบาลเมืองอุทัยธานี
3. สุขาภิบาล จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ สุขาภิบาลทัพทัน สุขาภิบาลตลุกคู่
สุขาภิบาลสว่างอารมณ์ สุขาภิบาลหนองฉาง สุขาภิบาลเขาบางแกรก -สุขาภิบาลหนองขาหย่าง
สุขาภิบาลบ้านไร่ สุขาภิบาลเมืองกาฐัง สุขาภิบาลลานสัก
4. องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 38 แห่ง

จำนวนประชากร

ประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 มีจำนวนทั้งสิ้น 326,503 คน แยกเป็นชาย 160,835 คน หญิง 165,668 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.9 แสดงจำนวนประชากรชายและหญิงแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
เมืองอุทัยธานี	16,072	18,560	34,632
เทศบาลเมืองอุทัยธานี	9,390	9,966	19,356
บ้านไร่	33,028	32,665	65,693
หนองฉาง	23,277	24,534	47,811
ทัพทัน	18,721	19,422	38,143
หนองขาหย่าง	7,582	8,296	15,878
สว่างอารมณ์	15,721	15,658	31,379
ลานสัก	27,715	27,284	54,999
ห้วยคต	9,329	9,283	18,612
รวม	160,835	165,668	326,503

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด (ข้อมูล ปี 2541)

การเลือกตั้ง

จังหวัดอุทัยธานีมีการเลือกตั้ง 4 ประเภท คือ

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)
2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)
3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (สท.)
4. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 จังหวัดอุทัยธานีมีเขตการเลือกตั้งเขตเดียว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 219,418 คน มาใช้สิทธิ จำนวน 137,190 คน คิดเป็นร้อยละ 62.52 คน มีบัตรเสียร้อยละ 3.29 จำแนกตามรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 3.10 แสดงสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	บัตรเสียร้อยละ
เมือง	37,318	23,741	63.62	2.78
บ้านไร่	27,247	18,096	66.41	3.64
หนองฉาง	11,991	8,276	69.02	2.34
ทัพทัน	32,920	20,531	62.37	3.10
หนองขาหย่าง	42,974	26,238	61.06	3.80
สว่างอารมณ์	20,240	13,194	65.19	3.09
ลานสัก	34,699	20,043	57.76	3.68
ห้วยคต	12,029	7,071	58.78	3.11
รวม	219,418	137,190	62.52	3.29

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

มีผู้สมัคร จำนวน 12 คน ได้รับเลือก จำนวน 2 คน จำแนกตามพรรคการเมือง และคะแนนที่ได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.11 แสดงจำนวนผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำแนกตามพรรคที่สังกัดและคะแนนที่ได้

ลำดับที่	ชื่อผู้สมัคร	สังกัดพรรค	ได้คะแนน
1	นายประเสริฐ มงคลศิริ	ประชาธิปัตย์	72,586
2	นายธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์	ชาติไทย	53,610

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล

จังหวัดอุทัยธานีมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น จำนวน 38 แห่ง จัดตั้งขึ้น
ในปี พ.ศ. 2539 จำนวน 12 แห่ง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 จำนวน 26 แห่ง จำแนกตาม
รายอำเภอได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.12 . แสดงจำนวน อบต. ที่จัดตั้งระหว่าง พ.ศ. 2538-2540 แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จัดตั้ง พ.ศ. 2538	จัดตั้ง พ.ศ. 2539	จัดตั้ง พ.ศ. 2540	รวม	หมายเหตุ
เมือง	-	-	6	6	ยังไม่มีสภาตำบล ได้ได้รับการยกฐานะ เป็น อบต.
บ้านไร่	-	1	2	3	
หนองฉาง	-	1	2	3	
ทัพทัน	-	3	3	6	
หนองขาหย่าง	-	-	-	-	
สว่างอารมณ์	-	2	10	12	
ลานสัก	-	5	-	5	
ห้วยคต	-	-	3	3	
รวม	-	12	26	38	

ที่มา : ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรมการปกครอง พ.ศ. 2540

องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 อาจจำแนกตามรายละเอียดของการแบ่งชั้น จำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิกโดยตำแหน่งและโดยการเลือกตั้งและรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.13 แสดงจำนวน อบต.ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 จำแนกเป็นจำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิก รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อบต.	ชั้น	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	จำนวน หมู่บ้าน	สมาชิก อบต.			รายได้ไม่รวม เงินอุดหนุน
						ตำแหน่ง	เลือกตั้ง	รวม	
เมือง	น้ำซึม	5	19.87	5,219	7	8	14	22	517,211.00
	ท่าซุง	5	42.27	4,533	8	9	16	25	443,293.00
	เกาะเทโพ	5	10	2,751	6	7	12	19	284,300.00
	เนินแจง	5	19.59	2,445	9	10	18	28	293,041.00
	ดอนขวาง	5	19.2	3,110	7	8	14	22	312,999.00
	สะแกกรัง	5	18.1	4,922	8	9	16	25	501,820.00
ทัพทัน	หนองกลางดง	5	26.92	2,634	10	11	20	31	343,302.00
	หนองยายดา	5	38.6	2,451	8	9	16	25	324,829.00
สว่าง อารมณ์	หนองหลวง	5	111.26	4,269	10	11	20	31	277,058.00
	บ่อยาง	5	89.46	4,846	11	11	20	31	294,085.00
หนองฉาง	หนองฉาง	5	42.73	4,798	7	8	14	22	206,810.00
	หนองนางนวล	5	25	3,078	9	10	18	28	378,489.00
	อุทัยเก่า	5	23	2,367	10	11	20	31	293,267.00
บ้านไร่	บ้านไร่	5	114.05	7,403	11	12	22	34	459,392.00
	หนองปรกกล้วย	5	83.66	3,205	8	9	16	25	264,911.00
	หู่ช้าง	5	180.04	6,397	11	12	22	34	451,065.00
	เจ้าวัด	5	74.71	4,771	7	7	12	19	304,419.00
	ห้วยแห้ง	5	79.35	3,547	7	8	14	22	539,620.00
	วังหิน	5	44.53	6,346	6	7	12	19	424,900.00

ตารางที่ 3.13 แสดงจำนวน อบต. ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 จำแนกเป็นจำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิก รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน แยกเป็นรายอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	อบต.	ชั้น	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	จำนวน หมู่บ้าน	สมาชิก อบต.			รายได้ไม่รวม เงินอุดหนุน
						ตำแหน่ง	เลือกตั้ง	รวม	
บ้านไร่	บ้านใหม่ คลองเคียน	5	57.51	2,869	8	9	16	25	236,573.00
	หนองจอก	5	135.48	5,634	11	12	22	34	445,172.00
	บ้านบึง	5	75.02	3,269	7	8	14	22	248,748.00
	คอกควาย	5	235.1	6,314	11	12	22	34	397,749.00
ห้วยคต	ห้วยคต	5	124.05	5,055	9	10	18	28	468,948.00
	สุขฤทัย	5	61.03	6,400	11	12	22	34	581,211.00
	ทองหลาง	5	239.08	6,654	8	9	16	25	549,362.00
รวม			1,989.61	120,506	214	249	444	693	9,842,574.00

ที่มา : ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรมการปกครอง พ.ศ. 2540

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 66,499 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 39,077 คน คิดเป็นร้อยละ 58.76 มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 0.05 คน บัตรเสีย จำนวน 1,032 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.64 มีผู้ได้รับเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 442 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.14 แสดงสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาอบต. แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อบต.	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ		มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน		บัตรเสีย		ผู้ได้รับเลือกตั้ง (คน)		
			จำนวน	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม
เมือง	น้ำซึม	2,820	1,723	61.10	-	-	37	2.15	11	1	12
	ท่าซุง	2,185	1,197	54.78	2	0.17	51	4.27	12	4	16
	เกาะเทโพ	1,053	524	49.76	-	-	14	2.67	7	5	12
	เนินแจง	1,593	1,081	67.86	-	-	20	1.85	17	1	18
	ดอนขวาง	2,005	1,299	64.79	2	0.15	27	2.08	10	4	14
	สะแกกรัง	2,113	1,084	51.30	-	-	22	2.03	12	4	16
ทัพทัน	หนองกลางดง	2,089	1,356	64.91	-	-	35	2.58	17	3	20
	หนองยายดา	2,075	1,376	66.31	-	-	28	2.03	14	2	16
สว่าง อารมณ์	หนองหลวม	2,840	1,791	63.06	-	-	30	1.68	19	1	20
	บ่อยาง	2,549	1,523	59.75	2	0.08	40	2.63	18	2	20
หนองฉาง	หนองฉาง	1,235	779	63.07	-	-	8	1.02	12	2	14
	หนองนางนวล	2,251	1,465	65.08	-	-	25	1.70	16	2	18
	อุทัยเก่า	1,480	1,023	69.12	-	-	16	1.56	16	4	20
บ้านไร่	บ้านไร่	3,107	1,916	61.76	3	0.16	56	2.92	19	3	22
	หนองบ่มกล้วย	2,164	1,400	64.70	-	-	41	2.93	16	-	16
	หู่ช้าง	4,376	2,446	55.90	1	0.04	70	2.86	17	3	20
	เจ้าวัด	1,963	1,029	52.42	-	-	20	1.94	11	1	12
	ห้วยแห้ง	2,652	1,646	62.07	-	-	32	1.94	14	-	14
	วังหิน	2,607	1,428	54.78	-	-	40	2.80	11	1	12
	บ้านใหม่										
	คลองเคียน	1,989	1,270	63.85	-	-	49	3.86	15	1	16
	หนองจอก	3,704	2,241	60.50	-	-	90	4.02	18	4	22
	บ้านบึง	1,747	1,012	57.93	-	-	26	2.57	12	2	14
คอกควาย	4,440	2,560	57.66	-	-	60	2.34	22	-	22	
ห้วยคต	ห้วยคต	3,383	1,298	38.37	5	0.31	59	4.56	16	2	18
	สุขฤทัย	4,011	1,914	47.72	6	0.31	55	2.88	21	1	22
	ทองหลาง	4,068	2,696	66.27	1	0.04	81	3.00	14	2	16
รวม		66,499	39,077	58.76	21	0.05	1,032	2.64	387	55	442

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด

กล่าวโดยสรุป พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดอุทัยธานีมีลักษณะเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท (sub-urban) และสังคมชนบท (rural) พื้นที่กว้างใหญ่แต่มีจำนวนประชากรน้อย กระจัดกระจายกันอยู่ไม่รวมกลุ่มกัน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างต่ำ สภาตำบลทั้งหมดจำนวน 69 แห่ง ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเพียง 38 แห่งเท่านั้น และองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนเพียง 9,842,574.00 บาท เท่านั้น องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนไม่ถึง 1,000,000.00 บาท การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 มีผู้ไปใช้สิทธิร้อยละ 66.52 และการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 มีผู้ไปใช้สิทธิร้อยละ 58.76 และเนื่องจากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงสองคนสังกัดพรรคประชาธิปัตย์และพรรคชาติไทย ทั้งสองพรรคการเมืองจึงมีบทบาทในพื้นที่เท่าเทียมกัน